

SKY 403 Sağlık Yönetiminde Etik

Yrd.Doç.Dr. Alev Elçi
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Aksaray Üniversitesi

Mesleki Etik

Mesleki Etik

- Meslek Özellikleri
- İş Etiği
- Mesleki Etik Kavramı
- Meslek mensupları
- Etik kurul
- Mesleki Etik İlkeler
 - Doğruluk
 - Yasallık
 - Yeterlik
 - Güvenirlilik
 - Mesleğe Bağlılık

Meslek özellikleri

- Başlangıç mesleki eğitimi
- Denklik
- Beceri geliştirme
- Sertifikalandırma
- Lisanslama
- Mesleki gelişim
- Etik kuralları
- Meslek örgütü

Meslek özellikleri

İş Etiği

- Ahlak normu ve kurallarının iş hayatında işletmelerde ve kuruluşlarda uygulanmasıdır
- İş ahlakı aşağıdaki kavramları barındıran bir üst kavramdır
 - çalışma ahlakı
 - meslek ahlakı
 - işletmecilik ahlakı
- İş ahlakı ekonomik faaliyetlerde
 - Dürüstlük, güven, saygı ve hakça davranmayı ilke edinmek
 - Aynı çevreyi paylaşan topluma destek olmak

Meslek Etikleri

- Meslek etikler denen "Etikler", "tıp etiği", "gazetecilik etiği", "siyaset etiği", "mühendislik etiği" v.b. etiklerdir
- «**İnsanların belirli bir mesleği yaparken genel olarak ne yapıp ne yapmamaları gerektiği**» sorusuna yanıt ararlar
- Örneğin biyoetikten ya da tıp etiğinden beklenen "bir bilim adamının araştırmalarını yaparken ya da mesleğini yaparken genel olarak neleri yapması, neleri yapmaması gerektiğini", karşılaştığı bir sorunu nasıl çözeceği gerektiğini bildiren normlar, ölçütler koymasıdır.

Mesleki Etik

- İş hayatındaki davranışları yönlendiren, rehberlik eden etik **ilkeler** ve **standartlar**
- Amaçladığı mesleki ilkeler
 - Üyelerine emirler ve bazı yaptırımlar zorlamaya çalışan kişisel çabaları sınırlamak
 - Yetersiz ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlamak
 - Mesleki rekabeti düzenlemek
 - Hizmet ideallerini korumak
- Akademik bir çalışma alanı olmuştur - 1980
- İş hayatının en önemli unsurlarından biri olmuştur - 1990
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri belirlenmiştir - 2005

Ahilik

- Tarihsel süreçte ihtiyaçlardan dolayı bir çok meslek grubu doğmuştur
- Bu meslek gurupları örgütlenip bir takım ilkeler benimsemiştir
- Osmanlı İmparatorluğu döneminde Ahi Birlikleri (lonca) bir takım etik değerler belirlemiştir ve bunları katı bir şekilde uygulamıştır
- Etik nedenlerle birlikten atılan esnafın hiçbir yerde mesleğini yapmasına izin verilmezdi
- <http://www.youtube.com/watch?v=tlVJh6MGNCk>

Meslek mensupları

- Meslek mensupları: Esnaf, zanaatkarlarca kurulmuş, o mesleğin dayanışmasını ve kurallarını belirleyen, kendine özgü ilkeleri olan bir birliktir.
- Sağlık meslek mensupları: Hekim, diş hekimi, eczacı, hemşire, ebe, optisyen. Sağlık mesleklerinin etik ilkelerini belirlemek ile uyumu denetlemeği amaçlar

Etik Kurul

- Mesleki etkinlik yada hizmetin tüketicilerin gereksinimini karşılaması ve memnuniyet yaratması için o meslek alanınca oluşturulmuş bir özdenetimden geçmesi gerek
- Meslekte verimliliğin ve yapılan işlerin kalitesinin artması amaçlanır
- Genel etik kurallarının o mesleğin çerçevesi altında «**mesleki etik kuralları**» olarak belirlenmesini sağlar
- Personelin ve birimlerin etkinliği ve davranış ilkelerine ilişkin merkezi ve birime özgü standartlar saptanır

Meslek saygınlığı

- Yanlış davranış sadece sadece kişiye değil mesleğe duyulan güveni yok eder
- Mesleğin saygınlığını yitirmesi tüm toplumu etkiler
- Mesleğin her üyesinin etik davranması

Kamu kurumlarında Etik

- Mersin Gökşun Kaymakamlığı

Bir örnek

<http://www.youtube.com/watch?v=n2SG0118918>

Kaynaklar

- Tepe, H. (1995). Etik Ve "Meslek Etikleri": Kavram Ve Sorunlar.
- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri (2005). <http://mezvua1.basbakanlik.gov.tr/Melin.aspx?MezvuaatKod=7.5.8044&sourceXmiSearch=&MezvuaatIliki=0>
- MEGEP(2006). Meslek Etiği. http://nboam.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlar/meslekigelisim/moduller/meslek_etigi.pdf
- Sağlık Meslekleri Kurulu Yönetmeliği (2012). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121214-7.htm>
- Sayım, F. (2011). Sağlık Piyasası ve Etik. Marmara Kitap Merkezi Yayınları.
- Quinn, M. J., (2012). Ethics for the Information Age. Pearson.